

Репродуктивно и сексуално здравље

Репродуктивно здравље жена подразумева усклађеност и нормално одвијање функција репродуктивног система у телесном, психичком и социјалном смислу. Оно је битно јер омогућава људима да се осећају добро, да воле и буду вољени и да остваре једну од најлепших улога у животу, а то је родитељство. Заштита репродуктивног здравља укључује едукацију о сексуалности и репродукцији, саветовање о планирању породице, здравствену заштиту репродукције, превенцију, дијагностику и лечење различитих болести и поремећаја, прекиде трудноће, као и превенцију сексуалног злостављања и бригу о жртвама.

Брига о репродуктивном здрављу жена почиње од рођења, а нарочито је важна у периоду младалаштва, када се дешавају крупне промене у телесном изгледу и функционисању организма, доживљавању спољашњег света, начину размишљања и остваривања контаката са другим људима. Тада жену вребају многе опасности за настанак поремећаја репродуктивног здравља. У том смислу познавање карактеристика репродуктивног здравља жена и чинилаца који га одређују су полазна основа за процену здравствених потреба жена и активирање расположивих ресурса за њихово задовољење, односно унапређење здравља жена, у контексту утврђеном за здравствене политике изражене иницијативом за безбедно материнство. Док је утврђивање карактеристика жена у репродуктивном периоду од значаја је безбедно материнство, и посебно, издвајање угрожених група жена и чинилаца који детерминишу репродуктивно здравље, као путоказ за адекватно планирање, организацију и руковођење службама за здравствену заштиту жена, односно избор приоритета заштите и унапређења здравља жена и правилан популациони развој.

Репродуктивно здравље подразумева да су људи у могућности да имају:

- задовољавајући и безбедан полни живот
- способност да имају потомство,
- слободу да одлучују да ли ће имати потомство, када и колико често,
- право (мушкарци и жене) да буду информисани,
- приступ безбедним, ефектним, доступним и прихватљивим методима планирања породице по свом избору,
- право на адекватне услуге здравствене заштите који жени омогућавају безбедну трудноћу и порођај.

Важно је да млади људи у овире напред наведених могућности, разумеју сопствено тело и начин на који функционише, да прихвате и стекну позитиван став о сопственој сексуалности, што им може помоћи да себе сагледају у позитивном светлу и да поштују себе као сексуално биће.

Једно од обележја савремених друштава је пораст сексуалне активности међу младима, које резултују растућим уделом адолесцената који су сексуално активни, све већим бројем оних који прво полно искуство доживљавају у раној адолесценцији (пре 16 година живота) и снижавањем просечног узраста када се први полни однос остварује.

Кроз систем образовања требало би да се спроведе обука младих о репродуктивном здрављу, која би спречила прерано и незаштићено ступање у сексуалне односе, бројне нежељене последице незнања и предрасуда, различите форме сексуалног искоришћавања, злостављања и насиља, и да допринесе развоју толерантних и на поштовању заснованих и квалитетних односа међу половима и међу људима уопште.